

Reglement in het kort

Uitgave maart 2012

Inleiding

Wanneer je als werknemer in dienst komt van DSM, word je automatisch aangemeld als deelnemer aan de pensioenregeling. Je pensioen is ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds DSM Nederland (PDN), dat onafhankelijk van je werkgever opereert. Het pensioenfonds verzorgt de pensioenen voor de medewerkers van alle DSM-bedrijven in Nederland. De stichting heeft een eigen bestuur, dat zelfstandig de koers bepaalt. PDN draagt de zorg dat DSM-medewerkers, oud-medewerkers en uitkeringsgerechtigden het pensioen krijgen waar ze recht op hebben. De eigenlijke werkzaamheden zijn uitbesteed aan pensioenuitvoerder DSM Pension Services (DPS), maar PDN draagt altijd de eindverantwoording voor je pensioen.

Pensioen lijkt voor jou wellicht nog een ver-van-mijn-bedshow over complexe materie. We weten het! Pensioen is saai en ingewikkeld. Maar vergelijk je dat eens met het leren auto rijden. Je leert dan ook niet hoe de motor werkt. Ook zonder die kennis kun je met je auto van A naar B. Met je pensioen ligt het eigenlijk niet anders. Laat je daarom niet afschrikken. Pensioen is weliswaar je inkomen voor later, maar je pensioen is beslist niet van latere zorg! Zo zijn je financiële mogelijkheden vanaf je pensioneren ook afhankelijk van pensioenkeuzes die je (ver) voor je pensioenleeftijd kunt maken. Door op tijd bepaalde keuzes te maken, is het mogelijk je pensioensituatie voor later nog beter op je persoonlijke wensen af te stemmen. Ook is het belangrijk om bij bepaalde wijzigingen in je privé- of werksituatie stil te staan bij de gevolgen daarvan voor je pensioen. Hiermee voorkom je eventuele, nadelige gevolgen voor je pensioen.

In deze brochure kun je alles lezen over hoe het pensioen in Nederland is opgebouwd, wat je rechten zijn, hoe je ouderdomspensioen bij DSM er concreet uitziet, welke keuzes je kunt maken en in welke situaties jezelf actie moet ondernemen. Mocht je vragen hebben, dan kun je in hoofdstuk 5 lezen bij wie je kunt aankloppen. Verder vind je op de website www.PDNpensioen.nl uitgebreidere informatie over de pensioenregeling zoals het pensioenreglement en de keuzes die je kunt maken.

Inhoud

1. Het pensioen in Nederland	1a Het pensioenhuis
2. Pensioen bij DSM	2a Je pensioen concreet
2b Ouderdomspensioen
2c Premiebetaling
2d Arbeidsongeschikt. Wat dan?
2e Partnerpensioen
3. Uitleg VPS: Vrijwillig PensioenSparen	
4. Keuzes en wijzigingen	4a Pensioenkeuzes
4b Pensioenkeuzes bij pensionering
4c Een andere privé situatie
4d Een andere werksituatie
5. Vragen of wijzigingen?	5a Meer informatie
6. Verklarende woordenlijst	

1. Het pensioen in Nederland

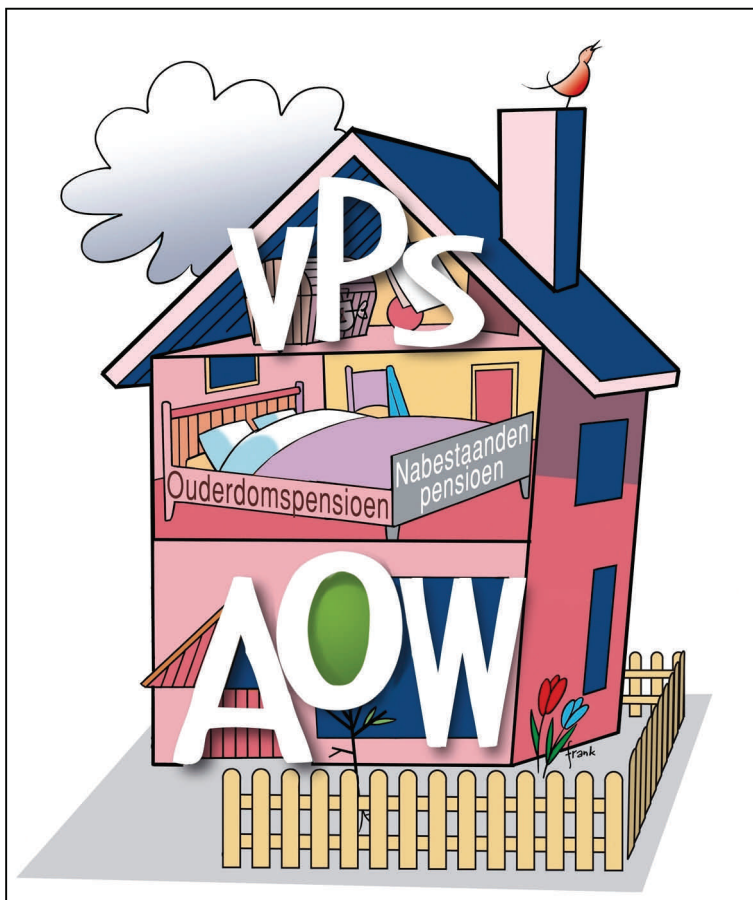
In dit hoofdstuk lees je hoe het pensioenstelsel in Nederland is opgebouwd. Handig om te weten, want zo krijg je meer inzicht in je recht op pensioen. In hoofdstuk 6 tref je een verklarende woordenlijst van alle veel voorkomende begrippen die je onderweg in deze brochure tegenkomt.

Wat is pensioen?

De term pensioen is een verzamelnaam voor de uitkeringen die iemand ontvangt vanaf het moment dat de pensioenleeftijd is bereikt en hij/zij stopt met werken of arbeidsongeschikt wordt. Verder biedt pensioen een inkomen voor nabestaanden bij overlijden van de pensioendeelnemer. Iedereen in Nederland bouwt pensioen op gedurende de jaren dat hij/zij werkt. Er zijn bij DSM drie soorten pensioenen:

- Ouderdomspensioen.
- Partnerpensioen (voor partners en kinderen).
- Arbeidsongeschiktheidspensioen (bij DSM wordt de aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsverzekering geregeld via de werkgever).

1a. Het pensioenhuis

Het Nederlandse pensioenstelsel kunnen we zien als een huis. Je totale pensioen bestaat namelijk uit drie verdiepingen, te weten:

- Het pensioen via de overheid de Algemene ouderdomswet (AOW) en de Algemene nabestaandenwet (Anw) en de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen).
- Het pensioen via de werkgever (ouderdomspensioen, partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen).
- Het aanvullend pensioen dat bestaat uit eigen middelen die jezelf inzet voor je pensioenvoorziening zoals extra pensioensparen (bij DSM is dat VPS), koopsompolissen en lijfrentes.

De 1e verdieping (Pensioen via de overheid):

Overheidspensioen AOW, Anw of WIA

De overheid keert bij pensionering aan jou of bij overlijden aan je nabestaande(n) een basisinkomen uit. Ook als je arbeidsongeschikt wordt, is er een uitkeringsregeling. De verschillende overheidsuitkeringen op een rij:

AOW (Algemene ouderdomswet)

De AOW is een sociale voorziening van de overheid die geldt voor nagenoeg iedereen die de AOW-leeftijd bereikt heeft. De AOW-uitkering is niet afhankelijk van het loon dat je gedurende je loopbaan hebt verdiend, maar is gekoppeld aan het netto minimumloon. Daarnaast is de hoogte van de uitkering afhankelijk van je verzekerde periode, burgerlijke staat of gezinssituatie. Voor alleenstaanden bedraagt de volledige AOW-uitkering 70% van het minimumloon. Gehuwden en samenwonenden krijgen beiden 50% van het minimumloon. De uitkering vindt elke maand plaats, totdat degene die recht heeft op de uitkering overlijdt.

Anw (Algemene nabestaandenwet)

Bij overlijden ontvangen je achterblijvende huwelijkspartner, geregistreerde of samenwonende partner en/of je kinderen een uitkering via de Anw. Voor het recht op deze uitkering geldt wel een aantal voorwaarden:

- de overledene heeft kinderen jonger dan 18 jaar. De uitkering vindt plaats zolang het jongste kind jonger is dan 18 jaar, of tot het kind tot het huishouden van een ander gaat behoren of:
- de nabestaande is ten minste voor 45% arbeidsongeschikt of:
- de nabestaande is geboren vóór 1 januari 1950.

Daarnaast kent de Anw een inkomenstoets en wordt de uitkering gekort wanneer de nabestaande een eigen inkomen heeft.

WIA

Raak je arbeidsongeschikt, dan val je onder de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen). Afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid ontvang je een uitkering.

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) draagt zorg voor de AOW- en Anw-uitkeringen. Het Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) is verantwoordelijk voor de WIA. Een half jaar voor je AOW-datum stuurt de SVB je een aanvraagformulier voor een AOW-uitkering.

De 2e verdieping: (Pensioen via werkgever)

Je bouwt daarnaast tijdens je dienstverband pensioen op via een werkgever of mogelijk bij meer werkgevers. Soms betaalt de werkgever de gehele premie, soms wordt de premie deels door de werkgever en deels door de werknemer betaald, zoals bij DSM het geval is. Als je van baan verandert, kun je het opgebouwde pensioen overhevelen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. Dit wordt waardeoverdracht genoemd.

De 3e verdieping (Aanvullend pensioen, individueel)

Naast de AOW en het pensioen via de werkgever kun jezelf voor extra pensioen sparen. Een manier is om vrijwillig extra pensioenpremie te betalen aan het pensioenfonds. Bij DSM is dat mogelijk via de VPS-regeling bij PDN. Hiermee kun je je pensioenkapitaal verhogen.

Een andere mogelijkheid is om een aanvullend pensioen helemaal los van de werkgever op te bouwen door bijvoorbeeld het afsluiten van een lijfrenteverzekering of op een andere manier vermogen op te bouwen. Die keuze is aan jou.

2. Pensioen bij DSM

In hoofdstuk 1 heb je kunnen lezen dat het pensioen in Nederland uit verschillende onderdelen bestaat, maar wat houdt de pensioenregeling in bij DSM? En hoe ziet je pensioen er straks concreet uit? In dit hoofdstuk krijg je in het kort uitleg over onder meer de pensioenregeling, je pensioen, de premie, de voorwaardelijke indexatie, de keuzes die je kunt maken en het pensioen bij arbeidsongeschiktheid of bij overlijden. Wil je exact weten hoe de pensioenregeling bij DSM is opgebouwd en berekend? Dan kun je op de website www.PDNpensioen.nl het reglement vinden.

Voorwaardelijke middelloonregeling

Bij DSM is een zogenaamde voorwaardelijke middelloonregeling van kracht. De hoogte van wat je als deelnemer aan pensioen opbouwt, is afhankelijk van het salaris dat je in een bepaald jaar verdient. Je bouwt elk jaar pensioen op over je pensioenloon in dat betreffende jaar. DSM stort daarvoor jaarlijks een afgesproken premie bij PDN. Deze premie is gebaseerd op de hoogte van je (pensioengevende) salaris. De pensioenrechten die je volgens dit systeem opbouwt, zijn echter voorwaardelijk. Als de financiële positie van PDN in een bepaald jaar ontoereikend is, zal de opbouw of toeslagverlening niet volledig kunnen plaatsvinden. Hierover beslist jaarlijks het bestuur. Daarnaast heb je de mogelijkheid om via eigen bijdragen een extra pensioenspaarkapitaal op te bouwen via Vrijwillig Pensioensparen (VPS). Hierover lees je meer in hoofdstuk 3.

Werken in deeltijd

Als je (een deel van je loopbaan) in deeltijd werkt, bouw je minder pensioen op. Daarom is je 'te bereiken ouderdomspensioen' door het werken in deeltijd naar verhouding lager dan het 'te bereiken ouderdomspensioen' bij een voltijd dienstverband.

Hoe blijft je pensioen op peil?

Het leven wordt steeds duurder. Dat betekent dat de koopkracht van pensioenen achteruit gaat wanneer de pensioenen niet worden aangepast.

⇒ Daarom geldt voor actieve deelnemer:

Het pensioenfonds probeert ieder jaar je opgebouwde pensioen te verhogen met de loonontwikkeling bij DSM. Het pensioenfonds betaalt deze verhoging (toeslag of indexatie) uit beleggingsrendementen. Je hebt dus niet automatisch recht op deze verhogingen. Verhogingen zijn alleen mogelijk als er voldoende beleggingsrendement wordt gemaakt en de financiële toestand van het fonds dat mogelijk maakt.

Is verhoging in een bepaald jaar niet mogelijk kan het bestuur besluiten dit 'tekort' in een volgend jaar in te halen.

⇒ Daarom geldt voor gepensioneerde en geprepensioneerde:

Het pensioenfonds probeert ieder jaar het pensioen van gepensioneerden en geprepensioneerden te verhogen met de prijsontwikkeling. Deze verhoging (toeslag of indexatie) wordt betaald met de rendementen uit de beleggingen van het fonds.

Verhogingen zijn alleen mogelijk als er voldoende rendementen worden gemaakt en de financiële toestand van het fonds dat mogelijk maakt.

Voor de vaststelling van de verhoging wordt uitgegaan van het CBS-prijnsindexcijfer 'CPI alle huishoudend, afgeleid'. Is verhoging in een bepaald jaar niet mogelijk kan het bestuur besluiten dit 'tekort' in een volgend jaar in te halen.

⇒ Daarom geldt voor gewezen deelnemer (slaper):

Het pensioenfonds probeert ieder jaar het pensioen van gewezen deelnemers te verhogen met de prijsontwikkeling. Deze verhoging (toeslag of indexatie) wordt betaald met de rendementen uit de beleggingen van het fonds. Verhogingen zijn alleen mogelijk als er voldoende rendementen worden gemaakt en de financiële toestand van het fonds dat mogelijk maakt.

Voor de vaststelling van de verhoging wordt uitgegaan van het CBS-prijnsindexcijfer 'CPI alle huishoudend, afgeleid'. Is verhoging in een bepaald jaar niet mogelijk kan het bestuur besluiten dit 'tekort' in een volgend jaar in te halen.

Het bestuur van PDN beoordeelt jaarlijks of de financiële positie van het fonds het toelaat dat het pensioen de ontwikkeling van de lonen van DSM, danwel de prijzen volgt. Indien dat het geval is, worden toeslagen (indexatie) toegekend.

De wettelijk voorgeschreven teksten om betrokkenen te informeren over toeslagen, luiden als volgt:

Voor pensioengerechtigden:

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen met de prijsontwikkeling. Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door deze verhoging en de verwachtingen voor de komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Voor actieve deelnemers:

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen met de loonontwikkeling. Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door deze verhoging en de verwachtingen voor de komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Risico's

⇒ Toeslag

Voor toeslagverlening (indexatie) moet de financiële situatie bij het fonds goed genoeg zijn. Ieder jaar opnieuw wordt dat door het bestuur beoordeeld. Door het geven van een (gedeeltelijke) toeslag mag de dekkingsgraad niet door de grens van 110% zakken. Is er een of meerdere jaren niet geïndexeerd en gaat het weer beter met het fonds, dan bestaat de mogelijkheid dat niet verleende indexaties alsnog worden ingehaald.

⇒ Korten op de opbouw

De pensioenpremie is op solide uitgangspunten gebaseerd en de kans dat deze te laag is, is niet waarschijnlijk. Toch kan bijvoorbeeld bij een aanhoudend zeer lage rente de situatie ontstaan dat de pensioenregeling zo duur wordt dat de premie niet meer toereikend is. De premie die het pensioenfonds van werkgever en werknemers ontvangt, zal dan structureel niet meer genoeg zijn om de pensioenregeling ongewijzigd uit te voeren. De premies dekken dan niet meer de kosten van de pensioenopbouw. In dat geval zullen de premies zeer waarschijnlijk niet worden verhoogd. Dan wordt de pensioenopbouw van de werknemers vanaf dat moment overeenkomstig (verlaagd), tenzij sociale partners (werkgever en vakbonden) maatregelen nemen om de premies weer kostendekkend te maken.

⇒ Korten op de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen

In het geval er sprake is van een dekkingstekort en het fonds niet kan voldoen aan het herstelplan dat is ingediend bij De Nederlandsche Bank (DNB), kan het bestuur van PDN besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers en slapers en de ingegane pensioenen van pensioengerechtigden te korten (te verlagen).

Keuzevrijheid

De pensioenregeling via DSM is flexibel, zodat je die naar wens en naar je financiële mogelijkheden kunt aanvullen. Sommige keuzes, zoals deelname aan Vrijwillig Pensioensparen (VPS), maak je nu al, terwijl andere keuzes pas vlak voor je pensioen aan de orde zullen zijn. In principe gaat je pensioeninkomen in vanaf je pensioenleeftijd, tenzij je bijvoorbeeld voor een deeltijdpensioen kiest (zie voor alle keuzemogelijkheden hoofdstuk 4a.) PDN helpt je graag bij die keuzes, maar uiteindelijk ben jij degene die beslist, want het gaat om jouw pensioen!

Bijna met pensioen?

Je pensioendatum is bij PDN bekend. Van PDN ontvang je binnen enkele maanden voor je pensioenleeftijd een aanvraagformulier voor het ouderdomspensioen, daarbij ontvang je eveneens enkele keuzeformulieren om in te vullen en terug te sturen. Hierop maak je keuzes over bijvoorbeeld het wel of niet uitruilen van het partnerpensioen en het al dan niet variëren van je pensioen (eerst meer, later minder of andersom).

Actueel

Als deelnemer aan het pensioenfonds ontvang je jaarlijks een Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Dit overzicht geeft inzicht in je bestaande en toekomstige pensioensituatie van je eventuele nabestaanden. Daarnaast geeft PDN jaarlijks een jaarbericht uit waarin verslag wordt uitgebracht over de gebeurtenissen bij en resultaten van het pensioenfonds.

2a. Je pensioen concreet

Vanaf je pensioendatum heb je dus recht op ouderdomspensioen. De pensioendatum is vanaf 1 januari 2012, 66 jaar. De pensioenaanspraken die zijn opgebouwd voor 1 januari 2012 zijn gebaseerd op een pensioenleeftijd van 65 jaar. Je totale pensioeninkomen ziet er als volgt uit:

- De AOW. Deze uitkering wordt vastgesteld en uitgekeerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB).
- Ouderdomspensioen. Het bij PDN opgebouwde en door PDN uitgekeerde pensioen.
- Een verhoging van het ouderdomspensioen. Dit kan het geval zijn indien je prepensioenkapitaal hebt opgebouwd.
- Verder, indien van toepassing: Pensioenuitkeringen door andere pensioenuitvoerders op grond van een particuliere verzekering of niet-overgedragen pensioenaanspraken elders (verzekeraar/pensioenfonds).

2b. Ouderdomspensioen

Alle medewerkers van DSM bouwen automatisch ouderdomspensioen op. Dit pensioen gaat in op je pensioenleeftijd en wordt uitgekeerd tot je komt te overlijden. Tijdens het dienstverband bij DSM wordt het opgebouwde pensioen zoveel mogelijk aangepast aan de algemene loonontwikkeling bij DSM, zie ook hoofdstuk 2, paragraaf "Hoe blijft je pensioen op peil".

Als je uit dienst gaat bij DSM, doe je ook niet meer mee met de pensioenregeling. Je bouwt dan geen nieuw ouderdomspensioen meer op bij PDN, maar het pensioen dat al is opgebouwd, blijft staan.

De pensioengrondslag

Het is niet nodig om over je gehele salaris pensioen op te bouwen, want je ontvangt immers vanaf je pensioendatum ook AOW. Daarom wordt een gedeelte van je salaris niet meegenomen bij de berekening van je pensioen. Dit deel heet de 'franchise' of ook wel 'premievrije voet'. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Wat overblijft na aftrek van de franchise is de pensioengrondslag, het deel van het salaris waarover je pensioen opbouwt. Bij DSM bouw je over dit deel jaarlijks 2% pensioen op. In het 'Uniform Pensioenoverzicht' (UPO), dat je jaarlijks van PDN ontvangt, kun je zien hoe je jaaropbouw wordt berekend.

Een rekenvoorbeeld

Hieronder volgt een voorbeeld bij een vastgestelde franchise van € 12.000:

Pieter is 25 jaar. Hij verdient nu € 28.000 bruto per jaar.

€ 28.000 - € 12.000 (franchise) = € 16.000 (pensioengrondslag).

Over dit bedrag bouwt Pieter in een jaar 2% pensioen op.

2% van € 16.000 = € 320 (bruto per jaar).

Stel dat Pieter maar 1 jaar in dienst zou zijn, dan zou hij vanaf zijn 65ste ieder jaar dus € 320 (+ de eventuele indexatie), bruto uitgekeerd krijgen.

Stel dat Pieter 40 jaar bij DSM werkt en hetzelfde salaris blijft verdienen.

Dan bouwt hij 40 x € 320 op. Pieter krijgt dan vanaf zijn pensioendatum elk jaar in ieder geval bruto € 12.800 uitgekeerd. Daarnaast ontvangt hij AOW.

Vervroeging van het ouderdomspensioen

Het is mogelijk om voor je 'officiële' pensioendatum vervroegd uit te treden. Deelnemers geboren vóór 1950 kunnen daartoe gebruik maken van overgangsmaatregelen die per 1 januari 2006 van kracht werden. Medewerkers geboren na 1949 kunnen dit doen door het ouderdomspensioen naar voren te halen (te vervroegen). Uiteraard heeft dit wel gevolgen voor de hoogte van je pensioen. Eerder stoppen zonder verlies van pensioeninkomen is mogelijk door deel te nemen aan Vrijwillig Pensioensparen (zie ook hoofdstuk 3).

Prepensioenkapitaal

Voor medewerkers, geboren na 1949, is vanaf 1 januari 2006 de pre- of vroegpensioenregeling vervallen. Het prepensioenkapitaal dat op 1 januari 2006 als gevolg hiervan is ontstaan, is voor medewerkers die toen in dienst waren, in een apart potje gereserveerd. Het kan worden gebruikt voor een uitkering vanaf 60 jaar. Over het prepensioenkapitaal wordt rente toegekend afhankelijk van het rendement op de beleggingen van het fonds.

2c. Premiebetaling

Voor de opbouw van je pensioen, wordt door DSM het grootste deel van de premie betaald aan PDN. De hoogte van deze vaste pensioenpremie voor DSM is vastgelegd in de zogenaamde financieringsovereenkomst tussen PDN en DSM. Deze premie - een percentage van het bruto jaarsalaris - is tot stand gekomen na overleg tussen de sociale partners (werkgever en vakbonden). De premie is tot en met 2015 vastgesteld. Een vaste pensioenpremie betekent dat DSM aan PDN een vast percentage van de pensioengrondslag betaalt. Het is de bedoeling dat dit bedrag hoog genoeg is om de pensioenregeling mee te betalen. Het kan zijn dat de kosten toch hoger worden dan verwacht. Dan is de vaste premie te laag. PDN kan dan besluiten dat je tijdelijk minder pensioen opbouwt, want DSM gaat niet méér betalen. Als dit gebeurt, krijg je daarover bericht. Zoals al eerder gezegd, betaal jezelf ook een deel van de premie. De hoogte van deze eigen bijdrage wordt per DSM-onderneming in de (collectieve) arbeidsovereenkomst (CAO) vastgelegd. Je bijdrage wordt maandelijks door DSM ingehouden op je bruto salaris. In bijzondere situaties kan je werkgever minder premie gaan betalen. Hij kan zelfs helemaal stoppen met premie betalen. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als de werkgever financiële problemen heeft. Als dat zo is, krijg je meteen bericht van PDN. Het pensioen dat je al hebt opgebouwd, blijft wel bestaan. Maar het pensioen dat je in de toekomst opbouwt, verandert.

2d. Arbeidsongeschikt, wat dan?

Wat gebeurt er met je pensioenopbouw wanneer je arbeidsongeschikt wordt? Als je (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt wordt, loopt de opbouw van je pensioen bij PDN geheel of gedeeltelijk door. Afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid betaal jezelf een deel van de premie of helemaal geen premie.

WAO en WIA

Op 1 januari 2006 trad de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) in werking, de opvolger van de WAO. De WIA geldt voor werknemers die op of na 1 januari 2004 arbeidsongeschikt zijn geworden. Voor de WAO-gevallen van voor 1 januari 2006 gelden nog altijd de regels conform de WAO.

Maximum

De WIA kent, net als andere sociale verzekeringen, een maximum salaris dat eveneens meetelt voor het arbeidsongeschiktheidspensioen. Als je meer verdient, dan is er een arbeidsongeschiktheidspensioen verzekerd bij PDN. De hoogte van dit pensioen wordt bepaald door het deel van je salaris boven dit maximum. Bij volledige arbeidsongeschiktheid bedraagt het pensioen 70% van het gedeelte van het pensioenloon dat uitstijgt boven het maximum.

Pensioenopbouw bij ziekte en arbeidsongeschiktheid

Gedurende een periode waarin je recht hebt op loondoorbetaling door ziekte conform het Burgerlijk Wetboek of recht hebt op een uitkering volgens de Ziektewet, wordt de pensioenopbouw volledig voortgezet. Gedurende de periode waarin je na de hiervoor genoemde periode van ziekte recht hebt op een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA), wordt de pensioenopbouw door DSM voortgezet zolang je voor minstens 35% arbeidsongeschikt bent.

Let op: Indien aan jou een beslissing in het kader van de WIA wordt verstrekt, moet je een kopie hiervan aan PDN overhandigen. Ook als het gaat om de wijziging in het arbeidsongeschiktheidspercentage.

% Arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA	% Voortzetting pensioenopbouw
80% of meer	100%
Van 65 tot 80%	75%
Van 55 tot 65%	60%
Van 45 tot 55%	50%
Van 35 tot 45%	40%

Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen bestaat tijdens de periode waarover een deelnemer na beëindiging van zijn deelnemerschap van PDN een WIA-uitkering ontvangt op grond van volledige arbeidsongeschiktheid (80% of meer).

2e. Partnerpensioen

Je pensioen geeft de garantie dat je later ook inkomen hebt. Maar wat als je komt te overlijden en je een partner en/of kinderen hebt? Daarvoor is er het partnerpensioen, een inkomensverzekering speciaal voor je partner en/of kinderen. Je nabestaanden hebben onder bepaalde voorwaarden recht op dit pensioen. Er zijn verschillende soorten partnerpensioen. Welke soort er wordt uitgekeerd, is onder meer afhankelijk van de vraag of je op het moment van overlijden wel of niet in dienst bent van DSM. Stop je met opbouwen (bijvoorbeeld omdat je niet meer aan de pensioenregeling van PDN meedoet) dan houd je recht op het partnerpensioen dat je tot op dat moment bij PDN hebt opgebouwd. Na een echtscheiding houdt je ex-partner recht op het partnerpensioen dat tot de datum van echtscheiding is opgebouwd. Tenzij in de huwelijkse voorwaarden of (echt) scheidingsconvenant een andere verdeling is afgesproken. Ook kun je het opgebouwde partnerpensioen, met goedkeuring van je partner, op de pensioendatum inruilen voor een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen, zie ook hoofdstuk 4b.

In je jaarlijkse 'Uniform Pensioenoverzicht' kun je ook het partnerpensioen terugvinden. Het levenslang partnerpensioen voor de partner bedraagt 70% van het opgebouwde ouderdompensioen van de overleden deelnemer van PDN.

Definitie van partner

Voor alle duidelijkheid: onder 'partner' wordt verstaan de persoon met wie je getrouwd bent of die als je partner geregistreerd staat bij de Burgerlijke Stand. Ook voor de partner met wie je een bij DSM gemeld notarieel samenlevingscontract hebt, is een partnerpensioen verzekerd. Dit geldt niet voor de partner met wie je na je pensionering trouwt, een geregistreerd partnerschap aangaat of een notarieel samenlevingscontract sluit. In je jaarlijkse 'Uniform Pensioenoverzicht' kun je ook het partnerpensioen terugvinden. Het levenslang partnerpensioen voor de partner bedraagt 70% van het opgebouwde ouderdompensioen.

Een aantal voorbeelden:

Situatie 1

Stel, je overlijdt na je pensionering.

In dat geval krijgt je partner partnerpensioen, totdat je partner zelf overlijdt. Het levenslang partnerpensioen is 70% van je ouderdompensioen. Dit geldt niet als je bij het ingaan van je ouderdompensioen hebt gekozen om het partnerpensioen uit te ruilen voor ouderdompensioen (zie hoofdstuk 4b paragraaf "Uitruil partnerpensioen"). Een voorwaarde voor het partnerpensioen is dat jij en je partner al een vaste relatie met elkaar hadden (zie daarvoor definitie 'partner'), voordat je met pensioen ging.

Situatie 2

Stel, je overlijdt terwijl je nog in dienst bent van DSM.

Wanneer je voor je pensioendatum overlijdt, ontvangt je partner een pensioen van 70% van het ouderdompensioen, dat jij tot je pensioendatum zou hebben opgebouwd. Totdat je partner de AOW-leeftijd bereikt, ontvangt hij/zij verder als aanvulling hierop een tijdelijke toeslag en een aanvullend partnerpensioen. De tijdelijke toeslag bedraagt 20% van het partnerpensioen en wordt onder meer toegekend omdat er tot het bereiken van de AOW-leeftijd sprake is van hogere fiscale inhoudingen. Het aanvullend partnerpensioen is gebaseerd op de wettelijke nabestaandenuitkering Anw. Zowel de tijdelijke toeslag als het aanvullend partnerpensioen zijn in tegenstelling tot het 'gewone' partnerpensioen verzekerd op risicobasis. Dit betekent dat deze verzekering stopt als je uit dienst gaat.

Situatie 3

Stel, je overlijdt voor je pensionering, maar bent niet meer in dienst van DSM.

Dan wordt uitgerekend hoeveel pensioen je hebt opgebouwd in de periode dat je in dienst was bij DSM. Je partner ontvangt 70% van het ouderdompensioen dat je bij DSM hebt opgebouwd. Een voorwaarde is uiteraard wel dat je het bij DSM opgebouwde pensioen niet hebt overgedragen naar de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever.

Bijzonder partnerpensioen

Het tot de datum van echtscheiding opgebouwde partnerpensioen krijgt de naam 'bijzonder partnerpensioen' als je gaat scheiden. Je ex-partner houdt recht op dit pensioen, tenzij anders is overeengekomen in het echtscheidingsconvenant of in de huwelijkse voorwaarden.

Wezenpensioen voor je kinderen

Voor je kinderen is er het wezenpensioen. Dit is een tijdelijke uitkering die na je overlijden wordt uitgekeerd totdat het kind of de kinderen 18 jaar zijn. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als beide ouders zijn overleden. Studerende en invalide kinderen hebben onder bepaalde voorwaarden recht op een wezenpensioen totdat zij 27 jaar zijn. De hoogte van het wezenpensioen bedraagt respectievelijk 14% ('halve wees') van het ouderdompensioen wanneer één van de ouders nog in leven is en 28% ('volle wees') wanneer beide ouders zijn overleden.

3. Vrijwillig Pensioensparen (VPS)

DSM biedt de gelegenheid om zelf extra pensioen te sparen via Vrijwillig Pensioensparen (VPS). Je kunt dit gebruiken om bijvoorbeeld eerder met pensioen te gaan of om je pensioenuitkering te verhogen. Je bepaalt zelf hoeveel per maand je spaart, maar de fiscus stelt daaraan wel regels. Wat mag u nu wel via VPS en wat niet?

Fiscale regels

Door te sparen, creëer je extra pensioenspaarkapitaal. Het gespaarde bedrag mag vervolgens alleen worden gebruikt voor een aanvulling op je ouderdoms- of partnerpensioen. De inleg, die je wilt doen, kan uitsluitend door inhouding op je brutoloon. De vrijwillige VPS-bijdragen zijn fiscaal vrij binnen de door de fiscus toegestane ruimte. Dit betekent dat je over dit extra opgebouwde kapitaal pas belasting betaalt op het moment van uitbetaling van je pensioen. Overigens is de ruimte die de fiscus biedt, niet voor iedereen even groot.

Belegging in pensioenfonds

Het door jou gespaarde bedrag (pensioenspaarkapitaal) wordt belegd in het pensioenfonds. De ontwikkeling van je kapitaal volgt dus het rendement van het fonds. Deze 'rente' kan ook negatief zijn. Bij een negatieve rente zal het bestuur het rentepercentage op 0% (nihil) vaststellen. Eventuele negatieve percentages uit voorgaande jaren worden in toekomstige jaren alsnog verrekend met positieve resultaten. Bij de jaarlijkse vaststelling van het rendement wordt rekening gehouden met 0,15 % beleggingskosten. Op de VPS-inleg worden geen kosten ingehouden. Dit geldt vanaf de invoering van VPS.

Fiscale ruimte

Vrijwillig bijsparen via VPS kan niet onbeperkt. De Belastingdienst heeft daar grenzen aan gesteld. Er moet sprake zijn van voldoende fiscale ruimte. De fiscale ruimte ontstaat doordat er een verschil is tussen je daadwerkelijke loon en het pensioengevend loon. Door het verschil, het zogenaemde variabele loon, ontstaat fiscale ruimte.

Door waardeoverdracht van pensioenrechten kan fiscale ruimte ontstaan.

Ook als door de pensioenopbouw een lager percentage wordt gehanteerd dan fiscaal maximaal is toegestaan, kan hierdoor extra "fiscale ruimte" ontstaan.

De fiscale ruimte kun je terugvinden op het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) dat je elk jaar ontvangt. De ruimte geeft aan hoeveel pensioen jezelf kunt bijsparen. Uiteraard wordt bij je nieuwe opgave van je fiscale ruimte rekening gehouden met eventueel ingelegde bedragen. Wanneer je meedoet aan VPS, ontvang je tevens een overzicht van het ingelegde pensioenspaarkapitaal en opgebouwde rente. Ook deze informatie vind je terug op het UPO.

Nieuw bij DSM?

In het jaar dat je bij DSM in dienst komt, krijg je nog geen UPO. Dat krijg je de eerste keer in het kalenderjaar na het jaar dat je in dienst kwam. Pas nadat je het UPO hebt ontvangen, kun je gaan deelnemen aan VPS.

Waardeoverdracht

Indien er een waardeoverdracht (zie daarover ook hoofdstuk 4d) heeft plaatsgevonden, kan ten gevolge daarvan extra fiscale ruimte ontstaan. Op verzoek berekent de Pension Desk van PDN je fiscale ruimte (telefoon 045 - 5788100).

Mogelijkheden

Het opgebouwde pensioenspaarkapitaal dien je te gebruiken om het ouderdoms- of partnerpensioen te verhogen. Zie daarvoor ook hoofdstuk 4a "Pensioenkeuzes".

Wat bij overlijden, uit dienst of scheiding?

Hiervoor gelden dezelfde regels als bij het reguliere ouderdoms- en partnerpensioen. Behalve wanneer bij overlijden de uitkering leidt tot een bovenwettelijke pensioenuitkering. In die situatie wordt het pensioenspaarkapitaal - na het inhouden van belastingen - ineens uitgekeerd.

Wil je deelnemen?

Het deelnameformulier voor VPS kun je vinden op de website van PDN (www.PDN-pensioen.nl) en na invulling inleveren bij je Business Support Center HR-NL. Denk eraan om ook een kopie van je UPO met daarop de opgave van de fiscale ruimte voor VPS toe te voegen. Op de website van PDN kun je ook een brochure terugvinden die speciaal over Vrijwillig PensioenSparen (VPS) handelt.

4. Keuzes en wijzigingen

Tijdens je pensioenopbouw kunnen er tal van zaken wijzigen in je werk- of persoonlijke situatie. Een groot aantal van die veranderingen is van invloed op je pensioensituatie of nabestaandenvoorzieningen. Sommige wijzigingen worden, als je in Nederland woont, overigens automatisch aan PDN doorgegeven zoals bij verhuizen, overlijden, huwelijk en echtscheiding. Bij andere wijzigingen is het essentieel dat jezelf PDN op de hoogte brengt van die verandering(en).

Ook is het in je eigen belang om op tijd een aantal pensioenkeuzes te maken. Zo zijn er keuzes te maken vlak voor je pensionering. Maar er zijn ook keuzes die eerder relevant zijn

4a. Pensioenkeuzes tijdens je dienstverband

Ieder mens heeft zo zijn persoonlijke wensen. Vandaar dat PDN je een aantal keuzemogelijkheden biedt. Keuzes die je kunt maken tijdens je dienstverband of als je pensioen bijna voor de deur staat. Hierdoor kun je je pensioensituatie beter laten aansluiten op je eigen situatie. Hieronder vind je de mogelijkheden op een rij:

Eerder stoppen met werken

Ben je in of na 1950 geboren, dan geldt de Prepensioenspaarregeling voor jou niet meer. Toch blijft het mogelijk om eerder, vanaf 55 jaar, te stoppen met werken, dat kan door het ouderdomspensioen naar voren te halen (te vervroegen). Uiteraard heeft dit wel gevolgen voor de hoogte van je pensioen. Eerder stoppen zonder (of met beperkter) verlies van pensioeninkomen is mogelijk door deel te nemen aan Vrijwillig Pensioensparen (VPS), zie hoofdstuk 3. Ook kun je hiermee sparen om je pensioenuitkering te verhogen. Wanneer je tot 1 januari 2006 al vroeg- of prepensioen opbouwde, blijft het prepensioenkapitaal in een apart potje gereserveerd. Meer over dit onderwerp kun je lezen bij hoofdstuk 2b, paragraaf "Vervroeging van het ouderdomspensioen".

Als je eerder met pensioen wilt gaan, moet je minimaal drie maanden, maar niet eerder dan zes maanden voor de gewenste ingangsdatum een verzoek indienen bij DSM. Bij akkoord wordt je verzoek doorgestuurd naar PDN. PDN stelt een 'offerte' op, zodat je samen met je eigen afdeling Human Resources kunt bespreken hoe je je spaarsaldo wilt aanwenden.

De hoogte van je pensioen is dan wel lager. Eerder stoppen zonder (of met beperkter) verlies van pensioeninkomen is mogelijk door deel te nemen aan Vrijwillig Pensioensparen (zie ook hoofdstuk 3) of door aanwending van het eventueel beschikbare prepensioenkapitaal.

Bijverzekeren pensioen bij onbetaald verlof

Wil je dat je pensioenopbouw tijdens een periode onbetaald verlof toch (volledig) wordt doorgezet? Dat kan door voor eigen rekening de pensioenopbouw voort te zetten. Neem daarvoor contact op met uw afdeling Human Resources.

4b. Pensioenkeuzes bij pensionering

Deeltijdpensioen

Liever wat minder dagen per week werken in de periode voor je pensionering? Ook dat is mogelijk. Hiervoor geldt dat je minimaal zes maanden voor de gewenste ingangsdatum een verzoek moet indienen bij DSM. Verder geldt dezelfde procedure als omschreven onder de paragraaf "Eerder stoppen met werken". Het salaris dat je minder gaat verdienen door deeltijd werken, kun je (deels) compenseren door een pensioen van PDN. Let wel, deeltijdpensioen kan pas vanaf uw 55ste jaar.

Uitruil partnerpensioen

Heb je bijvoorbeeld geen partner of is je partner financieel zelfstandig? Dan heb je de keuze om op de pensioendatum het partnerpensioen (deels) uit te ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Wanneer je er voor kiest om het volledige partnerpensioen in te leveren, stijgt je ouderdompensioen met circa 17,5%. Op jouw verzoek kan de Pension Desk de concrete effecten van uitruil voor je berekenen.

Let op: Je hebt bij deze keuze altijd toestemming nodig van je partner. Je partner krijgt dan namelijk geen, of minder pensioen na je overlijden.

Eerst hoog, dan laag of andersom?

Vanaf het moment dat je pensioen ingaat, ontvang je een pensioenuitkering per maand, die (los van de voorwaardelijke toeslagverlening) vaststaat. Heb je juist in die beginperiode graag wat extra speelruimte, omdat je bijvoorbeeld een grote reis wilt maken? Of heb je nog bepaalde financiële verplichtingen zoals de aflossing van uw hypotheek? Je kunt, indien je dat wenst, variëren met de hoogte van je pensioenuitkering. Zo kun je kiezen voor een hoger ouderdompensioen in de periode vlak na je pensionering in ruil voor een lagere uitkering in de periode daarna. Of andersom, want ook dat is mogelijk.

Berekenen van gevolgen pensioenkeuzes

Een pensioenkeuze tijdens je dienstverband of bij pensionering heeft gevolgen voor de hoogte van de pensioenuitkering. Bij het berekenen van je pensioenuitkering wordt uitgegaan van je pensioenopbouw. Die pensioenopbouw bestaat met ingang van 1 januari 2012 uit twee delen. Het deel dat opgebouwd is vóór 2012 en dat uitgaat van de pensioenrekenleeftijd van 65 jaar en een deel dat is opgebouwd vanaf 2012 en dat rekening houdt met de pensioenrekenleeftijd van 66 jaar.

Bij het berekenen van de pensioenuitkering wordt uitgegaan van de werkelijke (door jou gekozen) pensioendatum. Dit betekent dat de twee delen van de pensioenopbouw (met verschillende pensioenrekenleeftijden) worden omgerekend tot één uitkeringsbedrag op de werkelijke pensioendatum.

4c. Een andere privé-situatie

Verhuizen

Verhuis je binnen Nederland, dan hoef je dat niet aan het pensioenfonds door te geven. PDN ontvangt automatisch je nieuwe adresgegevens uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA). Uiteraard is het daarom wel van belang dat je de gemeente informeert over de verhuizing.

Verhuis je naar of in het buitenland, of van het buitenland naar Nederland, dan moet je je nieuwe adresgegevens wel schriftelijk aan PDN doorgeven.

Trouwen of samenwonen

Als je gaat trouwen of samenwonen, kan je partner aanspraak maken op partnerpensioen wanneer je komt te overlijden.

Welke actie?

Als je gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat bij de Burgerlijke Stand in Nederland, hoef je geen actie te ondernemen. Vindt dit in het buitenland plaats, dan is het belangrijk dat je dat wél aan PDN doorgeeft. Hiervoor is een kopie van de betreffende akte nodig. Ook als je gaat samenwonen en dit vastlegt in een notariële akte, moet je altijd een kopie hiervan aan het pensioenfonds sturen.

Als je geen kopie van de (notariële) akte bij het pensioenfonds inlevert of niet aangeeft dat je in het buitenland bent getrouwd of een geregistreerd partnerschap bent aangegaan, is je partner niet verzekerd voor het partnerpensioen!

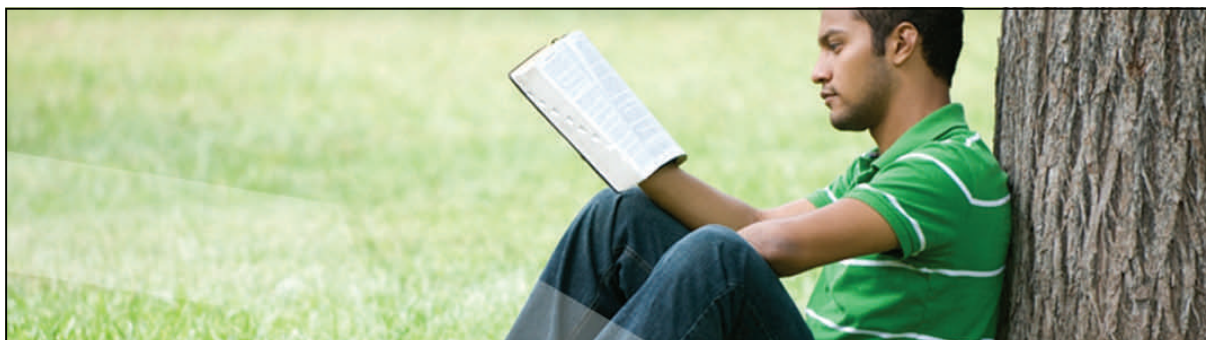
Uit elkaar, wat dan?

Als jij en je partner uit elkaar gaan, dan moet je dat aan PDN doorgeven.

Je ex-partner behoudt recht op het tijdens het huwelijk of partnerschap opgebouwde partnerpensioen. Voor het ouderdomspensioen en de PPS- en VPS-aanspraken geldt dat deze voor de helft toekomen aan je ex-partner. Althans voor zover deze tijdens de huwelijkse periode of het partnerschap zijn opgebouwd.

Andere verdeling

Een andere verdeling van het ouderdomspensioen, het prepensioen (PPS en/of VPS) en het partnerpensioen bij scheiding is mogelijk, maar dan moet je dit wel met je (ex-)partner overeengekomen zijn in de huwelijkse voorwaarden of na de scheiding in een (echt) scheidingsconvenant. De medewerkers van de Pension Desk van PDN (telefoon 045 - 5788100) zijn graag bereid je meer informatie over dit onderwerp te verstrekken.

Onder 'partner' wordt verstaan:

- Degene met wie je getrouwd bent, of
- Degene die als je partner geregistreerd staat bij de Burgerlijke Stand, of
- Degene met wie je een door PDN erkend notarieel samenlevingscontract hebt.
- Degene met wie je na je pensionering een van de genoemde partnerschappen aangaat, komt niet in aanmerking voor een partnerpensioen.

Kinderen

Als je kinderen krijgt, is het goed om te weten dat er een wezenpensioen verzekerd is. Je hoeft PDN echter niet op de hoogte te stellen van de geboorte van kinderen. In het geval je komt te overlijden, worden de noodzakelijke gegevens over je eventuele kinderen verzameld door PDN.

Overlijden

Als jij, je partner of één van je kinderen, die wezenpensioen ontvangt, komt te overlijden in Nederland, dan hoef je dit niet door te geven. PDN ontvangt daarvan automatisch bericht uit de Gemeentelijke Basis Administratie.

Als jij, je partner of één van je kinderen, die wezenpensioen ontvangt, in het buitenland komt te overlijden, dan moet jij of je partner dit wel aan PDN doorgeven.

Uiteraard informeert PDN bij overlijden van een deelnemer de nabestaande(n) zo spoedig mogelijk over de eventuele aanspraken op partnerpensioen en/of wezenpensioen.

4d. Een andere werksituatie

Nieuw in dienst bij DSM

Zodra je in dienst treedt bij DSM, doe je mee aan de pensioenregeling en word je automatisch aangemeld bij PDN. Voor een aantal zaken moet jezelf actie ondernemen. Denk hierbij aan de eventuele (vrijwillige) overdracht van het pensioen dat je bij (een) eerdere werkgever(s) hebt opgebouwd, je partnergegevens en het wel of niet willen deelnemen aan Vrijwillig PensioenSparen.

Overdragen pensioenaanspraken

Je opgebouwde pensioenaanspraken kun je dus in de meeste gevallen overdragen aan PDN. Dit wordt waardeoverdracht genoemd. De pensioenaanspraken die je overdraagt, stijgen bij PDN weer verder mee als je opgebouwde pensioenaanspraken worden aangepast t.g.v. toeslagverlening. Je kunt een waardeoverdracht aanvragen door het aanvraagformulier te downloaden op onze website (www.PDNpensioen.nl). Bij meerdere waardeoverdrachten, omdat je meerdere werkgevers hebt gehad, moet je voor elke werkgever een aanvraagformulier indienen.

Let op: Je eventuele ex-partner kan recht hebben op een deel van het ouderdoms- en partnerpensioen dat verzekerd is bij je oude pensioenuitvoerder. Dit partnerpensioen mag niet door je oude pensioenuitvoerder worden overgedragen. Mocht je overlijden, dan wordt dit partnerpensioen door de oude pensioenuitvoerder aan je ex-partner uitbetaald. Het deel van het ouderdomspensioen dat is bestemd voor je ex-partner, mag wel worden overgedragen. Als je met pensioen gaat, kan PDN dit aan je ex-partner uitkeren.

Uit dienst

Als je uit dienst treedt bij DSM stopt de pensioenopbouw bij PDN. De opgebouwde pensioenaanspraken, eventueel verhoogd op basis van het beschikbare VPS-kapitaal en het eventueel opgebouwde saldo in de Prepensioenspaarregeling (PPS), kun je dan overdragen naar de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever.

Je moet hiervoor binnen zes maanden na indiensttreding bij je nieuwe werkgever een verzoek indienen bij je nieuwe pensioenuitvoerder. Die neemt dan contact op met PDN voor het regelen van de waardeoverdracht.

Kies je niet voor de waardeoverdracht? Dan worden je pensioenaanspraken voorwaardelijk geïndexeerd. Dat wil zeggen dat ze, zoals dit het geval is bij de ingegane pensioenen, de prijsontwikkeling volgen indien de financiële positie van het fonds dit toelaat. Over je eventuele VPS-kapitaal wordt jaarlijks (onder bepaalde voorwaarden) rente toegekend (zie hoofdstuk 3).

Vrijwillige voortzetting van het deelnemerschap na beëindiging van het dienstverband

De mogelijkheid bestaat om na beëindiging van het dienstverband met DSM het deelnemerschap aan de pensioenregeling van PDN tijdelijk (maximaal 3 jaar) vrijwillig voort te zetten. Daar zijn voorwaarden aan verbonden. Vrijwillige voortzetting kan alleen op initiatief van de werkgever (DSM) plaatsvinden. Een verzoek om vrijwillige voortzetting dient door DSM schriftelijk aan PDN te worden gericht. Je moet dus bij de werkgever aankloppen en vragen of die PDN wil verzoeken om het deelnemerschap vrijwillig te mogen voortzetten. PDN zal vervolgens beoordelen of aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan en of het verzoek kan worden gehonoreerd.

Meer of minder verdienen

Je pensioenopbouw is gekoppeld aan je salaris en DSM hanteert daarvoor de zogenaamde voorwaardelijke middelloonregeling, zie voor een uitgebreide toelichting hoofdstuk 2b "Ouderdomspensioen". Je hoeft in geval van een wijziging in het salaris geen actie te ondernemen. Dit wordt altijd automatisch doorgevoerd.

Onbetaald verlof, minder of meer werken

Een verre reis, een nieuw huis, gezinsuitbreiding of de zorg voor een ziek familielid?

Allemaal redenen om een periode verlof op te nemen. Een tijdje stoppen met werken of minder werken met een lager salaris heeft wel gevolgen voor je pensioenopbouw.

Wanneer je een periode met onbetaald verlof gaat, bouw je tijdens die maanden geen pensioen op. Het is wel mogelijk om op vrijwillige basis de pensioenopbouw voort te zetten.

Neem daarvoor contact op met je afdeling Human Resources.

Wil je een periode minder werken, bijvoorbeeld vanwege ouderschapsverlof, dan bouw je verhoudingsgewijs minder pensioen op. Ook in dit geval is pensioenopbouw op vrijwillige basis mogelijk. Informeer hierover de Pension Desk (telefoon 045 - 5788100).

Werk je een periode meer, dan bouw je vanzelfsprekend verhoudingsgewijs meer pensioen op. Overigens, mocht je tijdens een bepaalde verlofperiode komen te overlijden, dan is er een partnerpensioen beschikbaar voor je partner en kinderen.

Arbeidsongeschied

Als je (gedeeltelijk) arbeidsongeschied wordt, loopt de pensioenopbouw (gedeeltelijk) door. Je moet echter wel een kopie van de WIA-beslissing aan PDN opsturen. Ook bij de wijziging in het arbeidsongeschiedpercentage is het verplicht een kopie van de beslissing aan PDN te sturen. Zie voor meer informatie hoofdstuk 2d "Arbeidsongeschied, wat dan".

Met pensioen

Allereerst heb je je pensioendatum bij DSM deels in eigen hand. Wil je eerder dan op je "standaard" pensioendatum stoppen met werken, dan moet je minimaal een half jaar vooraf toestemming vragen bij DSM. Bij akkoord word je verzoek doorgestuurd naar PDN. Zij stuurt jou een 'offerte', die je met je afdeling Human Resources kunt bespreken om te bepalen hoe je je spaarsaldo wilt aanwenden.

Los van die mogelijkheid, is je reguliere pensioendatum bij PDN bekend. Vandaar dat je drie maanden voor je pensioendatum een aanvraagformulier ontvangt voor het opgebouwde ouderdompensioen. Verder ontvang je een aantal keuzeformulieren waarop je kunt aangeven of je gebruik wilt maken van het uitruilen van het partnerpensioen en het al dan niet variëren van je pensioen (eerst meer, later minder of andersom).

Het pensioeninkomen

Uiteindelijk bestaat je inkomen vanaf je pensioendatum uit:

De AOW-uitkering van de overheid, en

Het ouderdompensioen, dat je via PDN en eventuele andere werkgevers hebt opgebouwd.

De AOW-uitkering ontvang je van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Een half jaar voor uw AOW-datum stuurt de SVB je een aanvraagformulier voor een AOW-uitkering.

5. Vragen of wijzigingen?

De pensioenregeling van PDN wordt uitgevoerd door pensioenuitvoeringsorganisatie DPS. Voor vragen over de regeling, kun je contact opnemen met de Pension Desk. Bij wijzigingen, die jezelf moet doorgeven, (zie daarvoor hoofdstuk 4) kun je eveneens contact opnemen met de Pension Desk. Kijk voor de geldende klachten- en geschillenregeling op de website van PDN: www.PDNpensioen.nl.

Postadres

Pensioenfonds DSM Nederland
Postbus 6500
6401 JH Heerlen

Bezoekadres

Pensioenfonds DSM Nederland
Het Overloon 1
6411 TE Heerlen
Pension Desk DPS
Telefoon: 045 - 5788100

Contactgegevens PDN

Postadres: PDN, Postbus 6500, 6401 JH Heerlen
Bezoekadres: PDN, Het Overloon 1, 6411 TE Heerlen
Telefoon Pension Desk: 045 - 5788100

Pensioenvragen per e-mail

info.PDN@dsm.com

Om je zo snel en goed mogelijk van dienst te zijn, graag de volgende gegevens vermelden in je e-mailbericht: voorletters en achternaam, adres, telefoonnummer, geboortedatum, indien mogelijk administratienummer.

5a. Meer informatie?

Ieder jaar ontvang je per post:

Een Uniform Pensioen Overzicht (UPO): een opgave van de opgebouwde en te bereiken pensioenaanspraken

Via internet www.PDNpensioen.nl word je onder meer geïnformeerd over:

- Het geldende pensioenreglement
- Het jaarverslag en jaarrekening van het pensioenfonds met daarin informatie over het (financiële) functioneren van het pensioenfonds
- De uitvoeringsovereenkomst
- Relevante informatie over de beleggingen van het fonds
- De toegekende toeslagverlening (indexatie)

Informatie op jouw verzoek:

Op jouw verzoek kan de Pension Desk een geprinte versie van bovenstaande documenten aan je sturen

Informatie over pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die je op grond van de pensioenregeling worden geboden.

Bovengenoemde verzoeken kun je per e-mail richten aan info.PDN@dsm.com.

6. Verklarende woordenlijst

Aanvullend pensioen

Pensioenvoorzieningen als aanvulling op de AOW-uitkering.

Anw

Anw (Algemene nabestaandenwet) is de wettelijke basisvoorziening bij overlijden voor de nabestaanden. Niet iedereen komt voor Anw in aanmerking, aangezien het afhankelijk is van de gezinssituatie en het inkomen van de partner. De Anw loopt tot de nabestaande AOW ontvangt.

AOW

De Algemene Ouderdomswet (AOW) is een basispensioen voor alle inwoners van Nederland die 65 jaar of ouder zijn. Iedere inwoner bouwt AOW op tussen zijn 15e en 65ste jaar, zolang hij of zij in Nederland woont of werkt. AOW wordt toegekend en betaald door de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Bijzonder partnerpensioen

Het partnerpensioen waar je ex-partner recht op heeft, na het beëindigen van een relatie. Net als het 'gewone' partnerpensioen wordt het bijzonder partnerpensioen uitgekeerd nadat je komt te overlijden.

Deelnemer

Werknemer in dienst van DSM, die deelneemt aan een pensioenregeling en voor wie pensioen wordt opgebouwd.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is een maatstaf voor de financiële positie van het pensioenfonds. Het wordt uitgedrukt in een percentage en geeft de verhouding weer tussen het vermogen van een pensioenfonds en alle financiële verplichtingen. Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe zekerder het is dat de toegezegde pensioenen kunnen worden uitbetaald.

Middelloonregeling

Pensioenvorm waarbij de hoogte van het (behaalbare) ouderdomspensioen is gebaseerd op de gemiddelde pensioengrondslag die tijdens het deelnemerschap bij PDN heeft gegolden.

Factor A

De factor die aangeeft hoe groot de pensioenaangroei is geweest in een bepaald jaar. Dit bedrag staat op het (jaarlijkse) Uniform Pensioenoverzicht (UPO) vermeld. De factor A is nodig om de fiscale jaarruimte te kunnen berekenen die nodig is om zelf extra pensioenkapitaal te kunnen sparen.

Franchise

De franchise is het bedrag dat niet meetelt voor de opbouw van je pensioen. Je ontvangt later namelijk ook AOW. De hoogte van de franchise houdt dan ook verband met de hoogte van de AOW. Dat wat overblijft na aftrek van de franchise heet de 'pensioengrondslag'. Hierover wordt de jaarlijkse pensioenopbouw berekend.

Gewezen deelnemer

Een gewezen deelnemer werkt niet langer bij DSM en bouwt daarom geen pensioen meer op via de pensioenregeling van DSM. Wel houdt de gewezen deelnemer recht op datgene wat hij of zij als deelnemer aan pensioenaanspraken heeft opgebouwd.

Een andere naam die door de pensioenwereld wordt gehanteerd voor een gewezen deelnemer is 'slaper'.

Toeslagverlening (Indexatie)

Het door een pensioenfonds verhogen van de reeds 'opgebouwde' pensioenrechten. Doel hiervan is het behoud van koopkracht. Met andere woorden: dat de pensioenuitkeringen periodiek (doorgaans jaarlijks) worden aangepast aan de stijging van het loon- of prijsniveau (inflatie). Bij PDN geldt een voorwaardelijke toeslagverlening. Dat wil zeggen dat afhankelijk van de financiële positie van het fonds jaarlijks wordt bekeken of (gedeeltelijke) toeslagverlening kan plaatsvinden.

Jaarruimte

Als je in een bepaald jaar (te) weinig pensioen hebt opgebouwd, mag je soms aanvullend pensioen opbouwen via bijvoorbeeld een lijfrentepremie. Deze premie kun je dan aftrekken van je inkomen. Deze mogelijkheid heet de fiscale jaarruimte. Je hebt de factor A nodig om te bepalen hoe groot je jaarruimte is.

Lijfrente

Een voorziening die iemand vrijwillig bij een verzekeringsmaatschappij kan afsluiten. De voorziening wordt opgebouwd doordat regelmatig premie wordt betaald of ineens een bedrag wordt gestort.

Vanaf een bepaalde leeftijd worden - zolang een persoon in leven is - periodieke uitkeringen gedaan.

Partnerpensioen

Periodieke uitkering aan de nabestaanden van de deelnemer. Verzamelbegrip voor weduwepensioen, weduwnaarspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen.

Ouderdompensioen

Periodieke uitkering vanaf de pensioendatum, die wordt toegekend aan de (gewezen) deelnemer. Het ouderdompensioen wordt uitgekeerd totdat de gepensioneerde overlijdt.

Partner

Als 'partner' voor een partnerpensioen PDN komt in aanmerking degene die voor uw overlijden:

- Je echtgenoot/echtgenote was, of
- Je geregistreerde partner was, of
- De partner was waarmee je samenwoonde. In dit geval moet dat wel zijn vastgelegd in een door de notaris opgestelde samenlevingsovereenkomst. Een kopie daarvan moet worden ingeleverd bij het pensioenfonds.
- Onder 'partner' wordt niet verstaan degene met wie je na je pensionering trouwt of een geregistreerd partnerschap aangaat.

Pensioenaanspraak

Het pensioen waar een deelnemer na pensionering recht op heeft.

Pensioenbreuk

Wanneer de opbouw van het pensioen niet volledig is, is er sprake van pensioenbreuk. Dit kan bijvoorbeeld door verandering van werkgever. Het oude pensioen wordt dan soms niet volledig aangepast aan de prijs- of loonontwikkeling.

Wanneer iemand een tijd niet of minder werkt, kan ook een pensioenbreuk ontstaan. In die periode wordt dan geen of minder pensioen opgebouwd.

Pensioendatum

Datum waarop het ouderdomspensioen ingaat.

Pensioengevend salaris

Het bruto jaarsalaris, ofwel de salarisbestanddelen die meetellen voor de opbouw van het pensioen.

Pensioengrondslag

Het bruto jaarsalaris (vast salaris + vaste toeslagen) minus de franchise.

Pensioenpremie

Het bedrag dat de werkgever en/of de werknemer in het pensioenfonds stort.

Pensioenreglement

De juridische tekst van de pensioenregeling. Hierin kun je lezen hoe het pensioen wordt opgebouwd en berekend.

Rendement

De directe beleggingsopbrengsten. Dit kan huur zijn (bij beleggingen in vastgoed), rente (bij obligaties), dividend (bij aandelen) of de vermeerdering of vermindering van de marktwaarde van de bezittingen van een pensioenfonds.

Tijdelijk partnerpensioen

Voorziet in een uitkering voor de nabestaande tot deze de AOW-leeftijd bereikt.

Uitruilmogelijkheid

Het inwisselen van de ene pensioensoort voor de andere. Bijvoorbeeld het inleveren van partnerpensioen voor extra ouderdomspensioen. (WGA) en de Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA).

Vervroeging ouderdomspensioen

Regeling die werknemers de mogelijkheid biedt om voor hun 'officiële' pensioendatum met pensioen te gaan.

Vrijwillig Pensioensparen (VPS)

Je hebt bij DSM de mogelijkheid om - naast het reguliere ouderdomspensioen - extra pensioenvermogen op te bouwen via Vrijwillig Pensioensparen (VPS). Het vermogen dat je opbouwt via Vrijwillig Pensioensparen kun je inzetten voor een hoger pensioen op pensioendatum of voor een pensioen dat eerder ingaat.

Waardeoverdracht

Het meenemen van het 'oude' pensioen naar een nieuwe pensioenuitvoerder. De waarde van het oude pensioen wordt dan vertaald in extra opbouwjaren bij de nieuwe werkgever.

Wezenpensioen

Uitkering voor de kinderen van een werknemer die bij zijn overlijden nog niet een bepaalde leeftijd hebben bereikt. De leeftijdsgrens is gesteld op 18 jaar en voor studerende kinderen op 27 jaar.

WIA

Het uitgangspunt van de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) is werken naar vermogen. De WIA biedt tevens een inkomensbescherming bij arbeidsongeschiktheid. De wet bestaat uit twee delen: de Regeling werkherleving gedeeltelijk arbeidsgeschikten

Disclaimer

De in deze brochure verstrekte informatie van Stichting Pensioenfonds DSM Nederland, gevestigd te Heerlen (het "pensioenfonds") is van algemene aard, uitsluitend indicatief en aan wijzigingen onderhevig. De vermelde gegevens zijn uitsluitend bedoeld om deelnemers algemene informatie te verstrekken. De gegeven informatie wordt verondersteld betrouwbaar te zijn, echter het gebruik van de informatie geschiedt geheel voor risico van de gebruiker. Noch de uitvoerder (zijnde DSM Pension Services B.V.), noch het pensioenfonds aanvaardt enige aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolkomenheden in de informatie, of voor schade ontstaan in verband met het gebruiken, het afgaan op of verspreiden van de informatie. Rechten kunnen uitsluitend worden ontleend aan het voor de deelnemer geldende pensioenreglement